

Η αγάπη του Αγίου Καλλινίκου για τους Καστοριανούς· άλλη μια Καστοριανή μαρτυρία για τον Άγιο Καλλίνικο

/ [Γνώμες](#)

Του Μητροπολίτου Καστορίας Καλλινίκου

Με την εύκαιρία της 5ης έπετείου της άγιοκατατάξεως τοῦ Ἀγίου Καλλινίκου Μητροπολίτου Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας ἀπὸ τὴν Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδο τοῦ Οἰκουμενικοῦ μας Πατριαρχείου, τὴν 23ῃ Ἰουνίου τοῦ 2020, δημοσιεύω τὸ παρὸν κείμενο, στὸ ὁποῖο καταγράφεται μία ἀκόμη μαρτυρία γιὰ τὸν Ἅγιο Καλλίνικο καὶ τὴν σχέση του μὲ τὴν Καστοριά.

*

Τήν Πέμπτη 19 Ιουνίου 2025 μέ ἐπισκέφθηκε στό γραφεῖο μου ὁ κ. Σωτήριος Κατσογιάννης, Καστοριανός καταγόμενος ἀπό τόν Βράχο, ὁ ὁποῖος γνώρισε προσωπικά τόν ἅγιο Καλλίνικο, καί θέλησε νά μοῦ μιλήσει γιά τήν γνωριμία τους αὐτή.

Μεταξύ ἄλλων, μοῦ διηγήθηκε τά ἑξῆς:

Τό ἔτος 1958 ὁ κ. Κατσογιάννης ἔφευγε ἀπό τήν Καστοριά γιά νά παρουσιαστεῖ στό Μεσολόγγι γιά νά κάνει τήν στρατιωτική του θητεία.

Μαθαίνοντάς το ἕνας εὐσεβής Καστοριανός, ὀνόματι Νικόλαος Πλυτᾶς, τοῦ ἐνεχείρισε ἕναν φάκελο, προκειμένου νά βρεῖ κάποιον Δημήτριο Ποῦλο -τό κοσμικό ὄνομα τοῦ ἁγίου Καλλινίκου- στά Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Αἰτωλίας καί Ἀκαρνανίας, καί νά τοῦ τόν παραδώσει.

Ὁ κ. Πλυτᾶς, ὁ ὁποῖος συνήθιζε νά φιλοξενεῖ πνευματικούς ἀνθρώπους καί Ἱερεῖς πού περνοῦσαν ἀπό τήν Καστοριά, γνώρισε τόν Ἅγιο ὅταν ὑπηρετοῦσε ὡς στρατιώτης στήν Καστοριά, τό 1949.

Πράγματι, ὁ κ. Κατσογιάννης, πρίν παρουσιαστεῖ στό στρατόπεδο, πῆγε στά γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καί ἀναζήτησε τόν κ. Δημήτριο Ποῦλο. Στά γραφεῖα βρῆκε ἕνα ἀδύνατο Ἱερέα, ὁ ὁποῖος στήν ἀναζήτηση τοῦ κ. Κατσογιάννη, ψάχνω τόν Δημήτριο Ποῦλο, ἀπάντησε: «ὁ ὑποφαι-νόμενος».

Ἐπρόκειτο γιά τόν ἅγιο Καλλίνικο, πού ἐν τῷ μεταξύ (Νοέμβριο 1957) εἶχε χειροτονηθεῖ καί ὑπηρετοῦσε στήν Ἱερά Μητρόπολη Αἰτωλίας καί Ἀκαρνανίας πλέον ὡς Πρωτοσύγκελλος.

Ὁ κ. Κατσογιάννης ἐνεχείρισε τό γράμμα πού μετέφερε, καί ὁ Πρωτοσύγκελλος Καλλίνικος τό διάβασε. «Ἐδῶ πού ἦρθες», εἶπε «θά τά κανονίσουμε ὅλα». Καί συνέχισε: «Σήμερα εἶναι Σάββατο. Αὔριο θά τελειώσουμε τήν Λειτουργία ἐδῶ στήν Μητρόπολη, καί μετά θά πᾶμε μαζί στό στρατόπεδο πού παρουσιάζεσαι».

Ὁ Πρωτοσύγκελλος Καλλίνικος φρόντισε ὥστε ὁ νέος στρατιώτης νά τύχει κατάλληλης φροντίδας στό στρατόπεδο. Καί ἐνῶ εἶχαν παρουσιαστεῖ 2.500 νεοσύλλεκτοι, ὁ ἴδιος ἔτυχε ἰδιαίτερης περιποίησης, σέ σημεῖο πού παραξενεύτηκε καί ρώτησε τόν ἐπιλοχία πού τόν καθοδηγοῦσε: «Ἐδῶ δέν ἔχει σειρά;». Καί ὁ ἐπιλοχίας τοῦ ἀπάντησε: «Ἡ φιλία δέν ἔχει σειρά». Τό εἶπε αὐτό, γιατί ὁ Πρωτοσύγκελλος Καλλίνικος τοῦ εἶχε πεῖ: «Σέ παρακαλῶ, τακτοποίησε τόν φίλο μου, γιατί εἶναι ἀπό τήν Καστοριά».

Ὁ π. Καλλίνικος, σύμφωνα μέ τήν μαρτυρία τοῦ κ. Κατσογιάννη, ἦταν

«πασίγνωστος» στους αξιωματούχους.

Όταν παρουσιάστηκε τήν άλλη ημέρα καί στό Διοικητήριο, ἐκεῖ ἦταν καί ὁ π. Καλλίνικος, ὁ ὁποῖος «ἀγαποῦσε τούς Καστοριανούς. Καί ἤμασταν καμμιὰ πενήντα ἄτομα». «Εἶχε μία τάση νά τούς ἀγαπάει τούς Καστοριανούς». «Ἄκουγε Καστοριανό καί χαιρόταν», σύμφωνα μέ τόν κ. Κατσογιάννη.

Καί στους αξιωματούχους καί τόν κ. Διοικητή ἔλεγε: «Τούς Καστοριανούς νά τούς προσέχεις, γιατί εἶναι ἅγια χώματα ἐκεῖ πάνω!».

Διαβεβαίωσε δέ τόν ἴδιο: «Ὅ,τι συμβεῖ, ὅτι θέλεις, ἐγώ εἶμαι ἐδῶ».

Όταν ἔφυγε ἀπό τό Κέντρο, ἀπό τό Μεσολόγγι, σέ ἄλλα στρατόπεδα, κράτησε ὡς στρατιώτης ἀλληλογραφία μέ τόν Πρωτοσύγκελλο τότε Καλλίνικο. Δυστυχῶς, δέν σώθηκε ἡ ἀλληλογραφία αὐτή, οὔτε καί φωτογραφίες πού εἶχε μέ τόν Ἅγιο.

*

Τόν ξανασυνάντησε ὡς Μητροπολίτη καί μάλιστα ὡς Τοποτηρητή τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, στήν Ἀγία Σοφία τῆς Θεσσαλονίκης. Τόν ἀναζήτησε ὁ κ. Κατσογιάννης, ὅταν ἔμαθε ὅτι θά λειτουργοῦσε ἐκεῖ. Ὁ Μητροπολίτης τότε Καλλίνικος τόν γνώρισε καί πάλι, τόν ρώτησε γιά τήν οἰκογένειά του, γιά τόν Πρωτοπρεσβύτερο τότε π. Χαράλαμπο Παπαδαμιανό, πού τύγχανε καί πεθερός τοῦ κ. Κατσογιάννη.

Τόν ξαναβρῆκε πάλι σέ μιά ἐπαρχιακή ὁδό, ὅπου ἀναγνώρισε τό μητροπολιτικό αὐτοκίνητο καί μέ τό δικό του αὐτοκίνητο τόν ...«κατεδίωξε» γιά νά λάβει τήν εὐχή του.

Ὁ Μητροπολίτης Καλλίνικος τόν γνώρισε καί πάλι καί τόν εὐλόγησε μέ πολλή χαρά, ὥστε ὁ κ. Κατσογιάννης νά μαρτυρεῖ:

«Μόλις μέ εἶδε, χαρές!... Εἶχε ἄνεση. Εἶχε κάτι πού σέ ἐνέπνεε ἐμπιστοσύνη. Εἶχε τήν δύναμη, νά σέ μεταφέρει, νά σέ δώσει δύναμη. Ὅ,τι ἔλεγε, ἦτανε κάτι ἄλλο!».

Καί σέ ἄλλο σημεῖο τῆς συζήτησής μας, ὁ κ. Κατσογιάννης ὁμολογεῖ γιά τόν ἅγιο Καλλίνικο:

«Ἀλλά ἐκεῖνο πού δέν μπορῶ ἀκόμη νά τό αἰτιολογήσω, πῶς εἶχε τήν δυνατότητα αὐτός ὁ ἄνθρωπος, νά σέ λέει κάτι καί νά σοῦ δίνει ζωή γιά δέκα χρόνια! Νά μή σοῦ πῶ καί παραπάνω... Πολύ, πάρα πολύ!».

«Ὁ Καλλίνικος ἦταν γιά μένα...».

Καί ἀφοῦ ὁ κ. Κατσογιάννης ἀνέφερε μεγάλα πνευματικά ἀναστήματα τῆς ἐποχῆς, τά ὁποῖα γνώρισε, «ἀνθρώπους πού σέ ἔδιναν μιά δύναμη, ὅχι νά σέ πάρουν, ἀλλά νά σέ δώσουν», ἔκανε τήν διάκριση:

«Ἀλλά, τώρα μιᾶμε καί γιά τόν ἕναν καί γιά τόν ἄλλον καί γιά τόν ἄλλον... Ὁ Καλλίνικος εἶχε ἄλλο πράγμα! Δέν ἦταν αὐτό πού νόμιζε ὁ κόσμος· δέν μποροῦσε νά τόν καταλάβει. Δηλαδή, δέν ὑπάρχει τρόπος νά γραφτεῖ τί ἔφτιαχνε! Πῶς μετέδιδε τήν δύναμη! Δέν ξέρω».

*

Στό σημεῖο αὐτό σκέφτηκα, ὡς ἐπιβεβαίωση τῶν λόγων αὐτῶν, τό θαῦμα τοῦ Ἁγίου Καλλινίκου, πού περιγράφει ὁ κ. Γεώργιος Κανιγαρίδης, κάτοικος Πτολεμαΐδος, σέ ἐπιστολή του πρὸς τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ναυπάκτου καί Ἁγίου Βλασίου κ. Ἱερόθεο.

Ὁ κ. Κανιγαρίδης, ἀφοῦ ἀναφέρεται στό περιστατικό τοῦ ἀκρωτηριασμοῦ του ἀπό θεριζοαλωνιστική μηχανή, περιγράφει τήν ἐπίσκεψη τοῦ Ἁγίου Καλλινίκου, συνοδεία τοῦ Ἀρχιμανδρίτου τότε π. Ἱεροθέου, στό νοσοκομεῖο τῆς Ἑδέσσης, ὅπου νοσηλευόταν ἀκρωτηριασμένος καί σέ μεγάλη ἀπελπισία, καί γράφει:

«Μέ ἐπισκεφθήκατε, μαζί μέ τόν Μητροπολίτη κ.κ. Καλλίνικο, τόν σημερινό Ἅγιο Καλλίνικο σέ αὐτή τήν δύσκολη στιγμή γιά μένα. Ὁ τόσο γλυκός καί παρηγορητικός λόγος του, πού πρώτη φορά στήν ζωή μου ἄκουσα, ἦταν φάρμακο γιά τήν ψυχή μου, τήν τότε δύσκολη στιγμή. Ἡ ἀπλότητα τοῦ Ἁγίου, τό φωτεινό πρόσωπό του, ἡ ταπεινότητά του, τά λίγα καί μεστά λόγια του, πού τελικά ἀποδείχθηκαν τόσο πλούσια στήν ζωή μου, ἦταν μερικά ἀπό τά χαρακτηριστικά τοῦ Ἁγίου πού μέ στιγμάτισαν».

Ἐπίσης, σκέφθηκα τόν λόγο τοῦ Ἁγίου Σωφρονίου τοῦ Ἀγιορείτου:

«Γνωρίζω ὅτι εἶναι σχετικά εὐκολο νά δώσουμε πολλές καί διάφορες ἑξυπνες πνευματικές συμβουλές, ἀλλά στίς περισσότερες περιπτώσεις αὐτές μένουν ἀτελέσφορες, διότι μαζί μέ τή συμβουλή εἶναι ἀπαραίτητο νά μεταδώσουμε στόν ἄνθρωπο καί τήν πραγματική δύναμη πού θά τόν γεμίσει μέ νέα ἐνέργεια, ὥστε νά μπορέσει νά ἀκολουθήσει τή συμβουλή» (Ἁγίου Σωφρονίου, Πνευματικά Κεφάλαια).

Ἐπίσης, μοῦ ἤρθαν στό νοῦ οἱ ἀναμνήσεις τῶν κατοίκων των Σεβαστιανῶν Ἑδέσσης. Τά Σεβαστιανὰ ἀνήκουν στήν Ἱερὰ Μητρόπολη Ἑδέσσης. Σέ αὐτό τὸ χωριὸ διορίστηκα γιά πρώτη φορά δάσκαλος. Κάποιοι κάτοικοι τοῦ χωριοῦ μοῦ ζήτησαν νά κάνουμε μιὰ λειτουργία γιά τὸν Ἅγιο Καλλίνικο.

Στὸ ἐρώτημά μου τί θυμοῦνται ἀπὸ τὸν Ἅγιο Καλλίνικο, μοῦ εἶπαν ὅτι οἱ ἴδιοι δὲν τὸν γνώρισαν, ἀλλὰ ἀκοῦν αὐτὰ πὺ λένε οἱ μεγαλύτεροι. Τοὺς ρώτησα: «Τί θυμοῦνται οἱ μεγαλύτεροι;»

Καὶ μοῦ ἀπάντησαν: Πρῶτον, ὅτι ὅταν ἐρχόταν καὶ λειτουργοῦσε, στὸ χωριὸ ἔρχονταν πολλές εὐλογίες· καὶ δεύτερον, ὅτι ἦταν κάτι ἄλλο... Ἀέρινος! Δὲν μποροῦν νὰ τὸ περιγράψουν.

*

Σέ αὐτή τήν ἐνέργεια πού μετέδιδε ὁ Ἅγιος Καλλίνικος ἀναφέρεται ἡ νέα μαρτυρία τοῦ κ. Σωτηρίου Κατσογιάννη, ὁ ὁποῖος, ὅπως προαναφέρθηκε, ἀναρωτιέται ἀκόμη: «Πῶς εἶχε τήν δυνατότητα αὐτός ὁ ἄνθρωπος, νά σέ λέει κάτι καί νά σοῦ δίνει ζωή γιά δέκα χρόνια!». Αὐτή τήν ἐνέργεια πού δέν εἶναι τίποτε ἄλλο, παρά ἡ Χάρη τῆς ἀγιότητος.

Συγχρόνως, ή μαρτυρία του κ. Κατσογιάννη προστίθεται στίς ήδη καταγεγραμμένες μαρτυρίες των Καστοριανών Σεραφείμ Παπαγιάννη, Αναστασίου Τσιτσιμίδα, Αριστοτέλη Καρυώτη, πού αναφέρονται στον σύνδεσμο του Άγιου Καλλινίκου Έδέσσης μέ την Καστοριά καί στήν αγάπη πού έτρεφε γιά τούς Καστοριανούς.

Αυτές τίς αναμνήσεις διατηρεΐ ο αγαπητός κ. Σωτήριος Κατσογιάννης από την σχετικά σύντομη, πλήν όμως σημαντική γνωριμία του μέ τον Άγιο Καλλίνικο καί μου υποσχέθηκε νά θυμηθεΐ, νά ξεδιαλύνει καί κάποιες άλλες συζητήσεις πού είχα μέ τον Άγιο, καί νά επανέλθει.

*

Δέν θά παραλείψω όμως καί κάποια ακόμη πληροφορία πού μου μετέφερε ο κ. Κατσογιάννης, την όποία θεωρώ σημαντική, είτε αναφέρεται στον στρατιώτη τότε Δημήτριο Ποϋλο είτε σέ κάποιον άλλον έναρετο στρατιώτη.

Άς σημειωθεί ότι ο κ. Κατσογιάννης είπε ότι «άπ' ό,τι έψαξα έγώ, ο Καλλίνικος (ο στρατιώτης τότε Δημήτριος Ποϋλος) είχε την έδρα του στό Κάτω Νεστόριο».

Διηγείται, λοιπόν, ο κ. Κατσογιάννης ότι κατά τά χρόνια του πολέμου στό Κάτω Νεστόριο, όπου ο ίδιος είχα καταφύγει μαζί μέ την οικογένειά του, άκουγόταν τότε ως ιστορία, ότι ένας στρατιώτης έβλεπε φώς νά βγαίνει από έναν Ναό του Νεστορίου καί νά πηγαίνει σέ ένα δρομάκι, σέ ένα ξύλο. Έκεΐ, στό δρομάκι, υπήρχε ένα πλατύ ξύλο, πού τό χρησιμοποιούσαν ως μιά μικρή γεφυροϋλα σέ κάποιο αϋλάκι ενός μύλου. Όταν σήκωσαν τό ξύλο, βρήκαν ότι από την άλλη πλευρά ήταν ζωγραφισμένη μιά ιερή εικόνα.

Ό κ. Κατσογιάννης συνδέει ένδόμυχα αυτό τό περιστατικό μέ τον τότε στρατιώτη Δημήτριο Ποϋλο, αν καί, όπως λέει, «αυτό τώρα δέν μόρεσα νά τό ξεδιαλύνω, αν συμμετεΐχε αυτός ο στρατιώτης (Δημήτριος Ποϋλος) ή κάποιος άλλος».-